

Особливості організації закупівельної логістики на підприємстві

Ястремська Олена Миколаївна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, логістики та інновацій, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна), e-mail: lastremaska_om@hneu.net;

Акіншина Юлія Сергіївна студентка, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна), e-mail: akinshinajulia18@gmail.com

Закупівельна логістика є важливою та невід'ємною складовою підприємства. Адже для здійснення його діяльності необхідне своєчасне придбання сировини, матеріалів, товарів і послуг, які поставляють інші підприємства. Тому закупівельна логістика займається організацією всіх процесів отримання матеріальних ресурсів. Здається, що закупити матеріальні ресурси – дуже просто, але це не так. Адже важливо, щоб підприємство отримало необхідні за якістю та кількістю сировину, матеріали, товари, послуги в потрібний час, в потрібному місці, від надійного постачальника, з хорошим сервісом і за вигідною ціною. На сьогодні не всі підприємства можуть здійснювати закупівлі з максимально можливою економічною ефективністю, тому важливо зрозуміти, що являє собою закупівельна логістика та її особливості організації на підприємстві. Закупівельна логістика посідає важливе місце у логістичній системі підприємства, оскільки закупівля матеріальних ресурсів є початковою ланкою логістичного ланцюга, а отже, зумовлює функціонування виробничого процесу, ціни, якості готової продукції [2]. Основною метою закупівельної логістики є надійне і якісне забезпечення потреб всього підприємства, а саме його підрозділів, Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики ресурсами, які необхідні для виконання запланованої виробничофінансової діяльності. Функціями закупівельної логістики є процеси закупівлі матеріальних ресурсів, їх доставки, приймання, розміщення на складах і зберігання, а також їх підготовки до виробничого використання у взаємодії з транспортною, складською логістикою та логістикою запасів [2]. Закупівельною логістикою на підприємстві займається відділ постачання (закупівель). Відділ закупівель виконує такі завдання [3]: визначення потреби в матеріальних ресурсах; дослідження ринку закупівель; вибір постачальників; здійснення закупівель; контроль поставок; підготовка бюджету закупівель; координація і системний взаємозв'язок закупівель з виробництвом, збутом, складуванням і транспортуванням, а також з постачальниками. Пріоритети цілей закупівельної логістики та шляхів їх досягнення встановлюються самим підприємством залежно від його виду діяльності, економічного стану та зовнішнього середовища. Перш ніж розпочати розробку плану постачання, необхідно виробити стратегію збуту, далі – виробництва і вже тоді можна говорити про закупівлю. Відділ постачання повинен тісно взаємодіяти з виробничим, складським, транспортним відділами та відділом збуту, забезпечуючи узгодження їх планів та дій на підприємстві, з оперативним урахуванням постійних змін. А також з іншими підрозділами, які потребують матеріальні ресурси. Процес закупівель на підприємстві повинен мати чіткий алгоритм, інакше він буде неефективним. Для успішного забезпечення підприємства необхідними матеріалами

відділ постачання повинен мати готові відповіді на такі питання [1]: що закуповувати?; скільки закуповувати?; у кого закуповувати?; на яких умовах закуповувати?; як системно ув'язати закупівлі з виробництвом та збутом?; як системно ув'язати діяльність підприємства з постачальниками? Організація процесу закупівель має певні етапи [4]: 1) виявлення потреб, планування закупівель; 2) складання переліку вимог до закупівель; 3) вибір методу закупівлі; 4) аналіз і визначення можливих джерел постачання; 5) визначення ціни та умов закупівлі; 6) підготовка та розміщення замовлення на закупівлю; 7) контроль виконання замовлення; 8) отримання та перевірка товарів; 9) обробка рахунку та оплата; 10) облік надходжень матеріальних ресурсів. Важливо провести аналіз діяльності відділу закупівель і зробити висновок про ефективність його функціонування, визначити проблемні моменти та в майбутньому їх виправити. Отже, закупівельна логістика має важливе значення для ефективного розвитку і функціонування підприємства. Основу економічної діяльності закупівельної логістики становлять пошук, вибір і закупівля необхідних матеріалів, товарів, сировини задовільної якості за мінімальними цінами. Важливо, щоб закупівельна логістика взаємодіяла з іншими підрозділами та мала чіткий алгоритм закупівель. Грамотна та ефективна система закупівель сприяє мінімізації витрат та збільшенню прибутку підприємства.

Література

1. Гаджинский А. М. Логистика : учебник. Москва : Дашков и К, 2012. 484 с.
2. Михайлицька Н. Я., Верескля М. Р. Логістичний менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛДУВС, 2020. 440 с. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики
3. Сутність і завдання закупівельної логістики. URL: http://ni.biz.ua/2/2_5/2_59094_sushchnost-i-zadachi-zakupochnoy-logistiki.html
4. Тюріна Н. М., Гой І. В., Бабій І. В. Логістика : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2015. 392 с.

